

DAR JĘZYKÓW – MODLITWA TAK STARA, JAK SAM KOŚCIÓŁ

Dar języków to jeden z najczęściej spotykanych darów charyzmatycznych. Uważa się, że jest to pewna forma modlitwy pozapojęciowej, określanej także mianem zwokalizowanej kontemplacji, w której wyrażone zostaje to, czego nie udaje się wypowiedzieć słowami. Można uznać, że modlitwa w językach – bądź to w postaci śpiewu, bądź mówienia językami – jest więc raczej pewnym rodzajem obudzonej przez Ducha Świętego ekspresji, niż przekazem konkretnej treści i dlatego nie wymaga większego zrozumienia, posłuszeństwa oraz formy, niż te modlitwy, na które stać dzieci. W takim sensie **dar języków**, zwany też **darem modlitwy w językach**, zakłada postawę otwartości i prostoty – jest więc praktyczną realizacją w modlitwie, ewangelicznego wezwania do przyjęcia wobec Boga postawy dziecka¹.

Skąd się wziął? Dar języków jest tak stary, jak sam Kościół. I chociaż brak na jego temat bezpośrednich wzmianek w Starym Testamencie, a za życia Jezusa nie objawiał się jeszcze w całej pełni, to jednak sam Jezus zapowiedział go swoim uczniom mówiąc: „Tym zaś, którzy uwierzą, te znaki towarzyszyć będą: (...) nowymi językami mówić będą” (Mk 16,17). Pierwsze objawienie daru języków miało miejsce w wieczerniku, podczas Zesłania Ducha Świętego (por. Dz 2, 2-11). Po tym wydarzeniu dar języków rozprzestrzenił się, obejmując także inne wspólnoty wiernych. Dzieje Apostolskie podają tu przykład rodziny Korneliusza (por. Dz 10, 46) i nowo ochrzczonych z Efezu (por. Dz 19, 6). Św. Paweł mówi o darze języków, jako o zjawisku powszechnym pośród pierwszych wspólnot chrześcijańskich i nie domaga się jego ograniczenia; pragnie jedynie wprowadzić większy porządek przy korzystaniu z tego daru, co więcej, on sam potwierdza swoje osobiste doświadczenie w modlitwie językami, pisząc: „Dziękuję Bogu, że mówię językami lepiej od was wszystkich” (1Kor 14, 18). Paweł pragnie przy tym, żeby dar języków obejmował jak najszersze rzesze wiernych: „Chciałbym, żebyście wszyscy mówili językami” (1Kor 14, 5)².

Do czego służy? Należy podkreślić, że dar języków jest przede wszystkim rodzajem modlitwy prywatnej (por. 1Kor, 14, 4) i dopiero jako taki, służy zbudowaniu wspólnoty. Działa w nim bowiem bezpośrednio Duch Święty, usposabiając ludzkie serce do przyjęcia Bożej obecności, o czym w następujący sposób pisał św. Paweł: „Podobnie także Duch Święty przychodzi z pomocą naszej słabości, gdy bowiem nie umiemy się modlić tak, jak trzeba, sam Duch przyczynia się za nami w błaganiach, których nie sposób wyrazić słowami. Ten zaś, który przenika serca, zna zamiar Ducha, wie że przyczynia się za świętymi zgodnie z wolą Bożą” (Rz 8, 26-27). Dlatego też dar języków, gdy jest wykorzystywany we wspólnocie, pomaga lepiej otworzyć się na Słowo Boże, oczyszcza myśli i serce od osobistych wyobrażeń Boga i jego woli, a także budzi odpowiedni klimat wiary, otwierający poszczególnych członków wspólnoty na przyjęcie pozostałych darów charyzmatycznych. Dar języków pozwala też wyciszyć serce z wszelkich nieuporządkowanych myśli i pragnień, uwrażliwiając na przekaz słowa, dlatego też często, na bazie tego daru, pojawia się we wspólnocie dar prorocstwa. Dar języków może przejawiać się w trzech odmianach: po pierwsze, jako tak zwana **jubilacja**, czyli śpiew na improwizowaną melodię poszczególnych głosek lub pojedynczego wyrazu, np. alleluja; ten sposób modlitwy wspólnotowej nie ujawnia jeszcze właściwego daru modlitwy w językach, ale stanowi jak gdyby wstęp do niego i bardzo często w ten dar się przeradza. Po drugie, jako **glosolalia** – jest to właściwy dar języków. Po trzecie, jako **ksenolalia**, czyli dar modlitwy w konkretnym języku, np. hebrajskim, którego jednak osoba modląca się nie zna i nigdy się go nie uczyła.

Jak się otworzyć na dar języków? Człowiek, który otrzymał dar modlitwy w językach, w pełni go kontroluje. Modli się zupełnie świadomie i w sposób całkowicie wolny decyduje, kiedy rozpocząć oraz kiedy zakończy swą modlitwę. Jest tak dlatego, że modlitwa w językach, stanowiąc swoistą kombinację elementów boskich i ludzkich³, domaga się pewnej współpracy człowieka z Bogiem, w ramach której człowiek oddaje Bogu swój język, głos i wolę, natomiast Duch Święty organizuje to wszystko w jedną całość, nadając modlitwie nadprzyrodzoną formę. Dlatego też

1 Por. *Kurs Oazowy Dla Animatora Diakonii Modlitwy*, Katowice-Lublin 1999, s. 121-122.

2 Por. S. Falvo, *Przebudzenie charyzmatyczne*, tłum. T. Stańczyk, Łódź 1995, s. 68-69.

3 Por. tamże, s. 74.

modlitwy w językach można się w pewnym sensie nauczyć, choć zdarza się i tak, że Duch Święty udziela tego daru w sposób gwałtowny, jak gdyby mieszając język poszczególnym osobom podczas modlitwy uwielbienia. Owo uczenie się modlitwy w językach wiąże się głównie z przełamywaniem wewnętrznego oporu i psychicznych blokad, wynikających z konieczności wypowiedziania na głos niezrozumiałych słów. Ten opór i obawa przed śmiesznością, stanowią główne przeszkody w otwarciu na dar języków. Aby je przekroczyć, można w czasie modlitwy indywidualnej lub wspólnotowej powtarzać zasłyszane u innych modlących się w językach fragmenty słów lub zdań, nie koncentrując się jednak na ich brzmieniu, ale próbując samym aktem modlitwy przylgnąć do Bożej obecności. Początkowo sprawia to wrażenie sztuczności, wydając się być działaniem wyłącznie psychologicznym. I w pewnym sensie tak rzeczywiście jest. Jednak gdy człowiek, przełamie pierwszy wewnętrzny opór, stając w modlitwie przed Bogiem ze szczerą intencją otwarcia się na jego miłość, szybko zauważy, że owe niezgrabnie wypowiedzane słowa, same zaczynają układać się w pewną całość i wypływają jak gdyby spontanicznie, pchane jakąś wewnętrzną siłą. To właśnie wtedy Duch Święty wkracza w ludzkie działanie i dyskretnie, w sposób początkowo niezauważalny, przejmuje nad nim kontrolę, modulując artykułowane dźwięki, w harmonijną całość i rozwijając je w nowym kierunku. Tak budzi się właściwy dar języków, który z czasem, gdy wykształci się w pełni, stanowić będzie cenne narzędzie w posłudze modlitwą i znak namacalnej obecności Boga we wspólnocie wierzących.

Aleksander R. Bańka